

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁGÜgyszám: *1/2016*Nyíregyházi Járásbíróság (Postacím 4401 Nyíregyháza, Pf. 86.)
útján az
Alkotmánybíróság
részére

Érkezett: 2016 ÁPR 26.

Példány: *1*Kezeli: *13*1015 Budapest
Donáti u. 35-45

Melléklet:

*Bredel bíróság: akta*Tisztelt Alkotmánybíróság! *+ nyíregyházi csatlakozás***Tárgy: alkotmányjogi panasz előterjesztése.**

A panaszt az első fokon **34.B.756/2014/15** számú ítélettel zárult, majd a **3.Bf.648/2015/4** számon jogerőssé vált bírósági eljárással/ítélettel/döntéssel szemben nyújtom be. A bírósági eljárás első fokon a Nyíregyházi Járásbíróságon, majd másodfokon a Nyíregyházi Törvényszéken zajlott.

Indítványozó neve és lakcíme:

Alkotmányjogi panaszomat az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés d.) pontja, továbbá (3) bekezdés b.) pontja, valamint továbbá a 2011. évi CLII. törvény 27. §-a alapján teszem meg.

Kérem az általam Alaptörvény sértőnek vélt, 2. fokon jogerőssé vált és engem elmarasztaló **bírói döntés (ítélet) megsemmisítését!**

A 2. fokú bírói döntést/ítéletet személyesen **2016. február hó 16.-án** vettem át.

A fent említett bírói döntés közvetlen érintettje vagyok elítéltként. Ezúton nyilatkozom, hogy az ügyben minden lehetséges jogorvoslati lehetőséget korábban már kimérítettem, arra további lehetőség nincs. Az ügyben jelenleg nincs felülvizsgálati eljárás folyamatban a Kúria előtt, és nincs perújítás sem folyamatban.

Álláspontom szerint a bírósági eljárás és döntés/ítélet során sérült:

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

Mellékelte dokumentumok:

1. 34.B.756/2014/15 számú ítélet
2. 3.Bf.648/2015/4 számú ítélet
3. *[redacted]* szakértői véleménye
4. Az előbbi szakvélemény kiegészítése
5. Az elsőfokú tárgyalás második napjának jegyzőkönyve (2015. június 22.)
6. Adatkezelési nyilatkozat (adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá)

Előzmények:

2015. év márciusában kézi fémkereső műszer segítségével fémtárgyakat találtam és ástam ki egy szántóföld területéről. A területen a régmúltban egy falu állt, ami a középkorban elpusztult, a törökök pusztították el. A terület ezért jogszabályaink értelmében napjainkban régészeti lelőhelynek minősül.

Magatartásom miatt büntető eljárás indult ellenem régészeti lelőhely rongálás miatt. Az ügyben kirendelt [REDACTED] igazságügyi szakértő és a meghallgatott [REDACTED] tanú alapján a bíróságok megállapították, hogy lelőhely rongálást követtem el, ami abban nyilvánult meg, hogy a fémtárgyak kiásásával régészeti összefüggéseket és információt szüntettem meg, továbbá a lelőhely régészeti rétegsorát megrongáltam. Bűnösségem megállapították.

Alaptörvény sértés oka:

A bírósági eljárás és döntés/ítélet során a tisztességes eljáráshoz való jogom sérült az alábbi három okból:

1. A bíróság, az ügyészség, illetve a szakértők és a tanúk sem tárták elém a károkozás értékét, a kár összegét egzakt módon kifejezve. A bíróságok úgy döntöttek, hogy nem határozzák meg a károkozás értékét, azt nem tárják elém és e nélkül ítéleznek. Ezzel a bírói döntéssel a hatékony védekezéshez/védelemhez való jogom sérült.
2. A bíróság az eljárás során és az ítéletben is úgy döntött - külön kérésem ellenére is - , hogy a területen történt régészeti rétegsor rongálással kapcsolatban semmilyen adatot, tényt, információt sem tár elém. Ezzel a bírói döntéssel a hatékony védekezéshez/védelemhez továbbá a fegyverek egyenlőségéhez való jogom sérült.
3. Sem az eljárás során, sem pedig az ítéletben vagy annak indoklásában a lelőhelyen történt régészeti összefüggések és információk megszüntetésével kapcsolatban nem kaptam konkrét tényeket arról, hogy fizikailag pontosan mi, és milyen módon és mértékben sérült. Ez szintén a hatékony védekezéshez/védelemhez való jogomat sértette.

Az alaptörvény sértő módon lefolytatott eljárás végén, annak eredményeként született elmarasztaló ítéletet nyilván szintén alaptörvény sértőnek érzem. A fenti négy pontban megfogalmazott gondolatainkat az 1. és 2. fokú eljárás során is kitartóan hangoztattuk. (Lásd: 3.Bf.648/2015/4 számú ítélet 2. oldal 2. bekezdés). A következő oldalakon a fenti négy pontot részletezve kibontva tárom a T. Alkotmánybíróság elé.

1.

Ebben a pontban bemutatott eseménynek és bírói döntés megsértette a hatékony védekezéshez való jogom ami a tisztességes bírósági eljárás egyik alapfeltétele.

A bíróság nem határozta meg hogy milyen összegű anyagi és/vagy eszmei kárt okoztam. Nem határozta meg, a kár összegét egzakt módon kifejezve, e nélkül állapította meg bűnösségem, továbbá a büntetés mértékét is (Lásd: 2. fokú ítélet 5. oldal 1. bekezdés). „ ... Tény, hogy a kár pontos értéke

az eljárás folyamán nem volt megállapítható, ez azonban relevanciával nem bír, mivel a régészeti lelőhely megrongálása esetén a kár összege nem tényállási elem."

A rongálás vagyoni bűncselekmény, ezért véleményem szerint az okozott kár összegének megállapítása és közlése a bíróság kötelessége lett volna. **A kár közlése és összegének ismerete a számomra megadandó minimális jog és lehetőség lett volna arra, hogy tudjak hatékonyan védekezni a vád ellen és tudjak érvelni a büntetés mértéke ellen.** A rongálás az értékcsökkenésben nyilvánul meg, ez tény. **Az eljárásban az értékcsökkenés mértékét és annak kiszámítási módját nem közölték velem, ezért az ezzel kapcsolatos állásponatom nem tudtam kifejteni, ezzel szembeni érveimet nem tudtam felhozni a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeimet és indítványaimat nem tudtam előterjeszteni. Akár perdöntő jelentőségű cselekményeket nem tudtam megtenni hatékony védekezésem érdekében.**

A bíróságok álláspontja szerint a kár összege nem tényállási elem. De az. A lelőhely értékének csökkenése biztosan tényállási elem álláspontom szerint, hiszen értékcsökkenés nélkül nem történhet rongálás. A rongálási kár értékének legalább 1 forintot (vagy 50.001-t ?) el kell érnie, ha nem éri el akkor nincs bűncselekmény vagy szabálysértés. A Btk.-ban valóban nincs odaírva a lelőhely rongáláshoz, hogy annak legalább 1 ft-ot (vagy 50.001 ft-ot?) el kell érnie. A minimum érték ennek ellenére magától értetődő, a büntetőjog alapelvéből annak szellemiségéből adódik. Nulla forint értékű rongálás nem létezhet mert akkor nincs károkozás tehát rongálás. A rongálási érték meghatározásának hiánya a Btk-ban nem azt jelenti, hogy nem kell azt meghatároznia a bíróságnak. A hiány azt jelenti, hogy a lelőhely rongálásnak nincs felső értékhatára, máshogy megfogalmazva a felső értékhatár a végtelen. Azaz ha valaki 100.000 ft vagy egy milliárd kárt okoz akkor mindkét esetben is csak maximum 3 év lehet a büntetés. Alsó értékhatár viszont van, kell, hogy legyen. Nézzünk egy példát! A szabálysértésekről szóló törvény értelmében 50.000 forintot meg nem haladó értékre elkövetett lopás szabálysértés. A felső határ tehát 50.000 ft. A szabálysértési alsó értékhatára itt sincs odaírva, hogy legalább 1 Ft, pedig annyi, hiszen egyértelmű, hogy nulla forint értékre elkövetett lopás nem létezik.

A szabálysértésekről szóló törvény (177§ (1) b.) értelmében: **ötvenezer forintot meg nem haladó kárt okozva szándékos rongálás szabálysértésnek minősül!** A rongálást itt mindenre vonatkozik általánosan, nincs odaírva, hogy kivétel a régészeti lelőhely. - Ötvenezer forint alatti lelőhelyrongálás szabálysértés tehát. Lehet, hogy a Btk. szerint pedig egyben bűncselekmény is, de én úgy tudom, hogy jogrendünk értelmében ha egy cselekményre egyszerre két jogszabály is vonatkozik akkor a joggyakorlónak a számomra enyhébbet kell figyelémbé vennie. Olvasatomban a jogszabályaink az 50.000 forint és az alatti szándékos rongálásokat kivétel nélkül szabálysértésnek tekintik. Az e feletti rongálások esnek a Btk. hatálya alá. A lelőhely rongálás esetében valószínűleg azért nincs meghatározva az alsó érték a Btk.-ban mert azt rendezte a szabálysértésekről szóló törvény (50.000), a felső értékhatár pedig azért nincs meghatározva mert az a végtelen. Az értékhatár tehát 50.000 és a végtelen közt. Ilyen értékhatár megnevezés pedig jogrendünkben nincs, hiszen ez nem kisebb érték, nem nagyobb érték, nem is jelentős érték és nem is különös nagy érték, vagy különösen jelentős érték, hanem ezek összessége! Mivel erre nincs szakkifejezésünk ezért nincs odaírva a Btk.-ba a régészeti lelőhelyrongáláshoz. Ez egy olyan értékhatár aminek alsó

értéke a kisebb érték legalja, felső határa pedig különösen jelentős értékhatár teteje. Nyilván odairhatták volna a jogalkotók, hogy 50.000 forint feletti lelőhelyrongálás 3 éves börtönnel sújtható függetlenül az értéktől, de ez felesleges lett volna, hiszen ezt az értékhatárt korábban a szabálysértésekről szóló törvény már rendezte.

Hogy helyesen érvelek-e vagy sem az talán nem is fontos az Alkotmánybíróság számára. Ami fontos, az az, hogy a fenti gondolatokkal nem tudtam érvelni és védekezni az eljárásom során.

Természetesen nem kérem az Alkotmánybíróságtól azt, hogy foglaljon állást az értékhatár kérdésben, az ilyen természetű kérdések megválaszolása a rendes bíróságok feladat. A fenti eszmefuttatást azért tártam Önök elé, hogy érzékeltessem azt, milyen fontos tényekkel nem tudtam érvelni és védekezni az eljárás alatt és után a rongálási érték hiány miatt.

Lehetséges tehát, hogy csupán szabálysértést követtem vagy esetleg azt sem. Ezt nem tudom mert a rongálási kár összege nincs elem tárva! Ezzel kapcsolatban érvelni védekezni nem tudtam ezeket a kérdéseket firtatni nem tudtam.

Akár 1 forint akár 50.000 az alsó értékhatár, meg kellett volna azt határozni a bíróságnak. Nagyon fontos lett volna számomra ha a bíróság közli velem az elkövetési értéket.

A bíróság kötelessége lett volna ezért annak meghatározás és közlése, hogy a lelőhely értéke mekkora volt a cselekményem előtt és mennyire csökkent az után, így a kettő összeg különbségéből meghatározva a rongálás összegét, mértékét. Ha e számokat és azok meghatározásának módját elem tárták volna akkor lehetőségem nyílt volna arra, hogy az esetleges hibákat, pontatlanságokat, tévedéseket felfedezzem, az ellen hatékonyan védekezzek, érveljek így a korábban megállapított rongálási összeget/mértéket akár csökkentsem. Ez a fajta védekezés, számomra eszköz lett volna arra, hogy esetleg a büntető felelősség alól mentesüljek vagy a későbbi büntetésem mértékét érdemben csökkentsem. Sajnos ezt a lehetőséget külön kérésem ellenére is a bíróság nem biztosította számomra.

A bírósági eljárás során a kár anyagi és/vagy eszmei értékét tehát nem határozták meg egzakt módon forintban kifejezve, de sajnos egyéb módon sem. Nem tudhattam meg azt sem többek közt, hogy a lelőhely területének hány százaléka rongálódott meg. Gyakorlatilag a rongálás értékéről, mértékéről semmit sem tudhattam meg.

A vádlottak padján ülve csupán két dolgot tehettem e kérdéskörben. Folyamatosan és eredménytelenül kérnettem a bíróságot, és a szakértőt, hogy ugyan mondja már meg nekem, hogy 1 forint vagy 1 milliárd forint károkozásért ülök itt? A másik amit tehettem, az volt hogy azt ismétlgethettem, hogy nem rongáltam. Ennél magasabb színvonalú védekezést nem gyakorolhattam, már ha ez egyáltalán védekezésnek nevezhető. Véleményem szerint egy demokratikus jogállamban egy tisztességes eljárásban ez nem minősülhet hatékony védekezésnek ennél több jogot és lehetőséget kell biztosítani a vádlott számára, ha ez nem valósul meg akkor alaptörvény sértő az eljárás.

Nem csupán a hatékony védekezés jogának biztosításához lett volna szükséges a rongálás értékét meghatározni. A büntetés nagyságának meghatározásához úgyszintén.

Ameddig a bíróságnak nem sikerül meghatározni egzakt módon a rongálás értékét forintban kifejezve, addig nem szabhatja ki a büntetést sem. Hiszen nem tudja a bíróság a büntetés mértékét a vádlotti magatartás mértékéhez megfelelően, tisztességesen, igazságosan és következetesen igazítani. A büntetőjog egyik legalapvetőbb vezérlőelve az, hogy a büntetés mértékének igazodnia kell a bűncselekmény súlyához, társadalomra való veszélyességéhez. A bűn nagyságának egzakt módon történő ismerete nélkül nem lehet megállapítani azt, hogy az mekkora súlyú bűn és milyen mértékben veszélyes a társadalomra.

A fentiek miatt **a büntetés nagysága ellen sem tudtam hatékonyan fellebbezni, védekezni.** Nem tudom, hogy a 10 hónapos felfüggesztett börtönbüntetést 1 forint vagy 100 millió forint összegű károkozás miatt kaptam. Magatartásom bűncselekmény vagy „csak” szabálysértés? Ha egy forint miatt kaptam akkor érvelhetnék, hogy túl súlyos a büntetés, ha 100 millió forintért kaptam a büntetést akkor örülhetek annak, hogy ilyen enyhe büntetést kaptam. Ha szabálysértés akkor mekkora súlyú a magatartásom, ha bűncselekmény akkor szintén mekkora súlyú?

Eszmei kár okozása esetén közölni kell-e a vádlottal az okozott eszmei kár nagyságát a védekezés biztosításához, illetve azért, hogy a vádlott megismerje tulajdonképpen egész pontosan mivel is vádolják? A bíróság szerint nem kell közölni. Szerintem igen, ebben kell tehát az Alkotmánybíróságnak döntenie.

Hivatkozom a következőkre:

Az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén kimondta, hogy a védelemhez fűződő jog az alkotmányos büntetőeljárás jog egyik olyan alapelve, amely a büntetőeljárás valamennyi szakaszában számtalan különböző részletszabályban érhető tetten. Az Alkotmánybíróság a 25/1991. (V. 18.) AB határozatában ezt úgy fogalmazta meg, hogy a védelemhez való jog alkotmányos büntetőeljárás alapelve az eljárás egész menetében számtalan részletszabályban ölt testet. A **védelemhez való jog** a büntetőeljárás alá vont személy azon jogaiban, illetve a hatóságok azon kötelezettségeiben realizálódik, amelyek **biztosítják, hogy a vele szemben érvényesített büntetőjogi igényt megismerje, arról álláspontját kifejthesse, az igénnyel szembeni érveit felhozassa, a hatóságok tevékenységével kapcsolatos észrevételeit és indítványait előterjeszthesse,** továbbá védő segítségét vehesse igénybe. A védelemhez való jog tartalmát képezik a védő azon eljárási jogosítványai, illetve a hatóságok azon kötelezettségei, amelyek részéről a védelem ellátását lehetővé teszik. (ABH 1991, 414, 415.)

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatában a jogállami büntetőeljárás korlátozhatatlan minősége az eljárás tisztessége, amelynek egyik eleme az a követelmény, hogy a terhelt védelemhez való joga hatékonyan érvényesüljön. [17/2005. (IV. 28.) AB határozat, ABH 2005, 175, 185.; 14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 255.] A tisztességes eljárás követelményrendszerét az Alkotmánybíróság elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 1.) AB határozatában fogalmazta meg, amelyben a védelemhez fűződő jog körében kifejtett álláspontja során utalt arra, hogy mind a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya [14. Cikk 3. b)], mind az Emberi Jogok Európai Egyezménye [6. Cikk 3. b)] (a kihirdetett magyar szövegekkel ellentétben) egyező szóhasználattal írják elő a bűncselekménnyel vádolt minden személy számára feltétlenül megadandó minimális jogok között, hogy az legalább megfelelő idővel és lehetőséggel

rendelkezzék védelme előkészítésére, illetve rendelkezék a védelmének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel (az egyezmények szövege szerint: *to have adequate time and facilities for the preparation of his defense*, illetve *à disposer du temps et des facilités nécessaires a la préparation de sa défense*). Ezek az eszközök vagy lehetőségek pedig **felölelnek minden olyan elemet, amely a büntető felelősség alóli mentesülést vagy a büntetés csökkentését szolgálhatja**, s amelyeket a hatáskörrel rendelkező hatóságok gyűjtöttek vagy gyűjthetnek össze. [Vö. Report of the Commission of 14 December 1981, *Jespers Case*, DR 27 (1982), p. 61, 72.]

2.

A régészeti rétegsor rongálással kapcsolatban az eljárásban semmilyen tényt érvet, bizonyítékot sem tártak elő, ami alapján hatékonyan védekezni tudtam volna. Sérült a védekezéshez való jogom

A 34.B. 756/2014/15. számú ítélet 5. oldalának utolsó bekezdése mint a bírói indoklás tartalmazza, hogy [redacted] tanúvallomása alapján „ ... kincskeresést végeztek az adott régészeti lelőhelyen, és ezen magatartásukkal **rétegsor megrongálása is történt** ... „. A bíróság ezt a tanúvallomást és megállapítást látható módon elfogadta, befogadta és a bizonyításhoz fel is használta. A bíróság a tanúvallomást beépítette a bizonyításba majd az ítéletbe és ezért nyilván figyelembe vette a büntetés kiszabása során is. ([redacted] régész, a korábbi Kulturális Örökségvédelmi Hivatal debreceni irodavezetője.)

Tény, hogy rétegsor rongálás megállapításához szükséges a terület rétegviszonyainak ismerete. Egy területre jellemző régészeti rétegsor tulajdonságok és viszonyok megállapításához ún. próbafeltárás szükséges. Enélkül lehetetlen a rétegsorok megállapítása, hiszen ezek a rétegek a mélyben vannak, a talajba belelátni azon átlátni lehetetlen.

A 2001. évi LXIV. törvény a kulturális örökség védelméről a következőket írja a próbafeltárásról:

7.§ (26): „ Próbafeltárás: a régészeti érdekű területek régészeti érintettségének megállapítása, a régészeti lelőhelyek állapotának felmérése, jellegének, térbeli kiterjedésének és **rétegsorainak megállapítása**, a próbafeltárást követő megelőző feltárás esetén a veszélyeztető források és a megelőző feltárás módjának és mértékének meghatározása vagy a lelőhelyek védelmi fokozatának megállapítása és osztályozása céljából végzett régészeti feltárás. „

Rétegsor megállapítása csak régészeti feltárással lehetséges ez tény.

Ha [redacted] megállapította a bíróságon, hogy rétegsor rongálás történt akkor abból az következik, hogy **rendelkeznie kellett** ennek megállapításához szükséges próbafeltárási adatokkal. Méghozzá logikusan a cselekményem után történt próbafeltárási adatokkal, hiszen csak ezek ismeretében lehet az általam megvalósított rétegrongálásról nyilatkozni.

A tárgyalás során többször kértem, hogy ezeket a feltárási adatokat tárják elő, hogy védekezni tudjak. Ez nem történt meg. Ezért **nem csupán a védekezéshez való jogom sérült de egyidejűleg a fegyverek egyenlősége is**. Az elmarasztalásomban érdekelt régészek [redacted] és nyilván ezáltal az ügyészség

birtokában kellett lennie az említett próbafeltárási adatoknak. Ezen adatok részemre történő átadása nem történ meg kérésem ellenére sem. Ezért az ügyben releváns adatokat a vád, illetve én nem ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhettem meg. Sérült a fegyverek egyenlősége.

Védekezni csupán úgy tudtam a rétegsor rongálás ellen, hogy kitartóan de eredménytelenül kértem a hatóságokat, hogy tárják már elem az erre vonatkozó adatokat, tényeket vagy bármit. Ezen kívül úgy tudtam még védekezni a rétegsor rongálás ellen, hogy a vádlottak padján azt ismételtettem, hogy nem követtem el rétegsor rongálást. Más lehetőséget nem kaptam a védekezésre az eljárás során. Szerintem ez nem nevezhető hatékony védekezésnek.

Gyakorlatilag a tárgyaláson egy régész tanú jegyzőkönyve mondta, hogy rétegsor rongálás, majd ezek után többek közt ezért elítéltek. Ennyi, és semmi más nem történt ezzel kapcsolatban. Véleményt és állást nem foglalhattam ebben a kérdésben.

Hivatkozom:

6/1998. (III. 11.) AB határozat:

„ A tisztességes eljárásnak az egyezmény- és alkotmányszövegekben nem nevesített, de általánosan és nem vitatottan elismert eleme a "fegyverek egyenlősége", amely a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy **a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson.** A fegyverek egyenlősége nem minden esetben jelenti a vád és a védelem jogosítványainak teljes azonosságát, de mindenképpen megköveteli, hogy a védelem a váddal összevethető súlyú jogosítványokkal rendelkezzen. A fegyverek egyenlőségének egyik feltétele (és a nemzetközi szervek esetjogában is leginkább kimunkált területe) a felek mindegyikének személyes jelenléte az eljárási cselekmények során, illetve egyes eljárási szereplők (például szakértők) megtartása semleges pozícióban. **A másik feltétel, hogy az ügyben releváns adatokat a vád, illetve a terhelt és a védő ugyanolyan teljességben és mélységben ismerhessék meg.** Itt érintkezik a fair trial elve a védelemhez való jog hatékonyságának és a védelemre való felkészülés kellő idejének és eszközeinek követelményével.”

3.

A bírósági indoklás alapján bűnösségem abban merült ki, hogy eredeti kontextust rongáltam meg a területen, továbbá a későbbi tudományos információszerzés lehetőségét szüntettem meg. (Lásd: 34.B. 756/2014/15. számú ítélet 3. oldal 8. és 9. bekezdés)

Gyakorlatilag nem kézzelfogható fogalmakat, tudományos szakkifejezéseket tártak elem csupán a vádiratban és az eljárásban. Úgy mint: a terület megsértése, kontextus, tudományos információ, történeti kontextus elvesztése, tudományos értelmezhetőség, soha többé nem értelmezhető lelőhely, teljesnek tekinthető történeti-régészeti összefüggés stb. Ezeket a tudományos és általános szakkifejezéseket esetemre vonatkozó tartalommal nem töltötték meg.

Ezért folyamatosan kértem a szakértőt és a bíróságot, hogy tárják elem

pontosan, fizikai mivoltában bemutatva mi is rongálódott tulajdonképpen a lelőhelyen milyen régészeti objektum?

██████████ igazságügyi szakértő a 2. tárgyalási napon egy figyelemre méltó kijelentést tett, (Lásd: 5. melléklet 3. oldal) amely a következő:

" ... Ha valahol, egy akármilyen kicsi felületen ebbe az egyébként meghatározott nyilvántartott régészeti hely területére valaki beleás, akkor én ezt innen kívülről, most így utólag hitelesítő, vagy helyszíni feltárás nélkül nem tudom megmondani, hogy melyik részén, és milyen részét milyen objektumnak rongáltak. Azt tudom, hogy ezen a bizonyos nyilvántartott régészeti lelőhelyen belül volt.

Nyilvánvalóan ugyanennek az okfejtésnek a folytatása az is, hogy mikor semmisítették volna meg ezt a lelőhelyet. Akkor tudom ezt megállapítani, ha erről meggyőződtem. Ez nem jelenti azt, hogy nem rongáltak. Azt én nem tudom bizonyítottan állítani, hogy ők megsemmisítették volna ezt a régészeti lelőhelyet. Ehhez **nekem egy hitelesítő ásatást kellene ezen a területen végezni,** de annak szintén csak azért kétséges a kimenetele, mert több helyen láttam leírva, hogy az a védekezés egyik eleme, hogy mások is rongáltak ott. **Tehát azt nem lehet megállapítani, hogy ki (!), és mikor, csak a rongálás tényét lehetne megállapítani, és ha, és amennyiben egy ilyen feltárás be tudná (!) bizonyítani, hogy ez a rongálás milyen mértékű volt,** akkor lehetne megmondani, hogy mi, és milyen mértékben pusztult ezen a lelőhelyen, és esetleg megtörtént-e a lelőhely megsemmisítése ... "

A szakértő a kiegészítő szakértői véleményében szintén fontos kijelentéseket tett. A kiegészítő szakvélemény 7. oldalának 2. bekezdésében (Lásd: 4. melléklet) a szakértő a rongálást a régészeti kontextus megszüntetésében látja megvalósulni " ... örökre eltüntette azt a régészeti kontextust amiből csak a régész tud olvasni ... ". A szakértő szerint tehát a vádlottak oly módon rongáltak, hogy megszüntették a területen a régészeti összefüggéseket.

Ezek után a szakértő pár sorral lejjebb azt írja:

" ... Nem a régészeti lelőhelyről elvitt, darabszámra meghatározható, talán sérült, rongált régészeti lelet értéke az irányadó, hanem az, hogy ezek a tárgyak hol, milyen **összefüggésben voltak, vagy voltak-e egyáltalán? ... "**

Összefüggések és tudományos fogalmak rongálásáról beszélnek, amikor viszont meg kellene mutatni, hogy fizikai valójában mi is rongálódott konkrétan akkor arról beszél a szakértő, hogy **ő ezt így most nem tudja, ehhez a kérdéshez neki ásatást kellene folytatni és az sem biztos, hogy egyáltalán volt-e ott összefüggés! Az sem biztos továbbá, hogy a feltárás be tudná bizonyítani, hogy a rongálás milyen mértékű volt és mi rongálódott és ki rongált!** De azért a szakértő biztos abban, hogy én bűnös módon rongáltam és ezért el is ítélték. Ez abszurd.

Rongálás történt de, hogy mi rongálódott és milyen mértékben azt nem tudják, ahhoz ásatás kellene de az sem biztos, hogy az választ adna a kérdésre szerintük. Hogyan lehet egy ilyen eljárásban hatékonyan védekezni? Sehogy.

Azzal, hogy a szakértő és egyben az ügyészség és bíróság nem tudta és úgy tűnik nekem igazán nem is akarta elém tárnai konkrétan és fizikai mivoltában a megrongált régészeti összefüggéseket vagy egyéb dolgokat, ezzel megsértette a hatékony védekezéshez való jogomat. Semmi konkrétumot nem tártak elém arról, hogy mi rongálódott, hány darab, milyen mértékben,

módon, az okozott elváltozás helyreállítható-e, stb. Semmit sem tudok konkrétan. Nem tudtam érdemben reagálni a vádra.

Az elvárható minimum az ügyészség és a szakértők részéről az lett volna, ha elénk tárják, hogy pl. egy középkori épület alapjainak régészeti összefüggése rongálódott meg. Az épület alapjának Déli oldala 2 méter hosszan rongálódott meg 80%-os mértékben a Keleti oldalán egy méter hosszan 50%-os mértékben, az állapotromlás nem állítható helyre. Minden állításukat egy szakszerű helyszíni nyomrögzítés alkalmával rögzített nyomok, fotók, dokumentumok, egyebek alapján tárják elénk. Ebben az esetben érdemben tudtam volna védekezni. Láthatatlan és esetleg nem is létező összefüggések tudományos fogalmak megrongálása ellen lehetetlen érdemben védekezni. Tisztességtelen olyan dolgokkal vádolni ami ellen lehetetlen védekezni.

A vádlottak padján ülve csak azt tudtam tenni, hogy ismételtettem, nem rongáltam, továbbá folyamatosan kértem, tárják elem mit rongáltam pontosan, mutassák meg azt. A büntető eljárás csak erre adott lehetőséget. Ez nem hatékony védekezés

Végül egy hasonlattal élnék:

Középkori kódex rongálás a vád. A kirendelt szakértő megállapítja, hogy rongálás történt mert a vádlott megszüntette a kódex kontextusát. E miatt a kódex a jövőben már soha nem ad tudományos információt, a rongálás miatt a kódex elveszítette azt a történeti régészeti kontextusát, amiben értelmezhetővé válna. A könyv minden, a tudományos értelmezéséhez szükséges és nélkülözhetetlen régészeti-tudományos összefüggését elvesztette. Többé nem értelmezhető a benne lévő, egyébként sértetlen körülmények között teljesnek tekinthető történeti-régészeti összefüggésben. Ezek után a vádlott megkérdezné a szakértőt, hogy pontosan fizikai módon hogyan rongálódott a kódex? Lapok szakadtak ki belőle, esetleg részben vagy egészben elégett, talán sav marta? Hány oldal vált olvashatatlaná? Egyáltalán a könyv melyik része sérült és milyen mértékben? A szakértő azt válaszolná, hogy ő ezeket nem tudja, ezekhez a kérdésekhez meg kellene néznie a könyvet, de akkor sem biztos, hogy választ kapnánk ezekre a kérdésekre. És az sem biztos, hogy voltak-e egyáltalán összefüggések a kódexben állítaná a szakértő. De a szakértő biztos lenne benne ezek után is, hogy a vádlott rongált. Ezért a vádlottat elítélik.

Bízom benne, hogy panaszomat alaposnak találja a T. Alkotmánybíróság, korábbi ítéletemet megsemmisítik és egy új tisztességes eljárásban megtudhatom, hogy a vád szerint pontosan mit is rongáltam és mekkora értékben, a rétegsorral kapcsolatban is megtudok valamit.

Kelt: Debrecen, 2016. április 12.

